

Vaderschapskennis, nr. 14 – Maart 2023, 2^e jaargang, nr. 3

Versie: 28-03-2023

Connect2Fathers –> Fathers4Fathers – Daddycation – Betrokken vaders
Kennisbank ‘vaderschap’

1

© Bob de Raadt

Freelance Contextueel Maatschappelijk Werker – Methodisch Ouderbegeleider – lid
Connect2Grow > Connect2Fathers – Auteur/boekenrecensent/blogger – Assistent
onderzoek bij de afd. Verloskunde-Gynaecologie Erasmus MC Sophia –
ROTTERDAM.

www.bobderaadt.nl

www.bobderaadt.nl/vaderschap.php (interviews & boekrecensies)

www.bobderaadt.nl/connect2fathers.php (Rotterdams project ‘vaderschap’)

www.bobderaadt.nl/socialeverloskunde.php (kwetsbare zwangeren/risicofactoren)

www.bobderaadt.nl/vaderschapskennis.php (magazine vaderschap & ontwikkelingen)

www.bobderaadt.nl/ouderschapchristelijk geloof.php > Daddycation/betrokken vaderschap

www.bobderaadt.nl/vaderkrachtcentraal.php: christelijk geïnspireerd magazine
(digitaal)

@ bobderaadt@live.nl

Ook op: LinkedIn – Instagram – op YouTube:

<https://www.youtube.com/channel/UC1XmtqO6KlofGRFNGlqNakQ> -

https://youtu.be/y9WX_gspePw

¹ Rembrandt – schilderij ‘De verloren zoon’.

Inhoudsopgave:

- **Agenda** (pag. 2).
- **Publicaties** (pag. 2).
- **Berichten** (pag. 3).
- **Interviews** (pag. 5)
 - Interview, met Patrick Timmermans – Vadervisie: **Vijf Vragen aan Vaders**
 - Interview t.b.v. Congres ‘Goed contact met prille ouders’, op 24 mei 2023, te Eindhoven. N.a.v. de lezing *Vaders doen ertoe tijdens de eerste 1000 dagen* (door Bob de Raadt)². Zie ook op: <https://www.vakbladvroeg.nl/haal-vaders-tijdens-eerste-1000-dagen-van-zijspoor-af/> en in deze editie van *Vaderschapskennis*.
- **Congres-informatie ‘Goed contact met prille ouders’**, op 24 mei 2023 (pag. 9).
- **Boekenplank** (pag. 14):
 - **Murat Isik** (2017) - *Wees onzichtbaar* – Amsterdam: Anbo/Anthos.
 - **Eliette Abécassis** (2002, 2003 Ned. vert.) – *Mijn vader* – Amsterdam: AMBO-Anthos / Manteau – ISBN 978 90 7634 165 6; 110 pp., €7,50
 - **Diana Koster** (2012) *Perfecte moeders bestaan niet*. Het boek dat zwangere vrouwen en jonge moeders helpt in balans te komen (en te blijven) - Tielt: Lannoo; ISBN 978-94-014-1145-5.
 - **Diana Koster** (2016) *Perfecte bevallingen bestaan niet*. De impact van een ingrijpende bevalling op je leven en wat je eraan kun doen; Tielt: Lannoo – ISBN 978-94-014-3323-5.
 - **Liz Climo** (2023)
Ik ben zo blij dat jij er bent
Utrecht: KokBoekencentrum Uitgevers (87 pp., €18,99).
 - **Tim Gouw** (2023) *De Thuisblijvader. Waarom mannen net zo goed voor hun kinderen kunnen zorgen* - Amsterdam: Fontaine Uitgevers.
 - [Special Interest Research Group on Father-Child Attachment and Relationships](#) (SIRG-FCAR): publicaties inzake vaderschap (uit de SIRG-nieuwsbrief van maart 2023); pag. 20.
- **Berichten (2)** (pag. 25)

Agenda:

- 17 april 2023: VaderGids-avond, te Gorinchem, om 20.00 uur (informatie: bobderaadt@live.nl) – zie verder in *VaderKracht Centraal*, vindplaats: www.bobderaadt.nl/vaderkrachtcentraal.php
- 24 mei 2023 - **Congres ‘Goed contact met prille ouders’** – te Eindhoven. Informatie: <https://www.ouderscentraal.nl/congres-goed-contact-met-prille-ouders/>

Publicaties:

- Raadt, B. de (2023) Voorzie kwetsbare zwangeren van geboorteplan; in: *Vakblad Vroeg* nr.1, lente 2023; p. 40-41.^{3,4} Vindplaats: www.bobderaadt.nl/socialeverloeskunde.php

² <https://www.vakbladvroeg.nl/haal-vaders-tijdens-eerste-1000-dagen-van-zijspoor-af/>

³ Zie in *Vaderschapskennis* dec. 2022, nr. 11, pag. 17 v.v. Zie op www.bobderaadt.nl/vaderschapskennis.php

⁴ Reactie per mail aan Vakblad Vroeg: “Aangaande het artikel in jullie blad VROEG over een Geboorteplan voor Kwetsbare Zwangeren van Bob de Raadt, zou ik graag de 5 referenties willen opvragen bij jullie. Wij zijn aan het kijken hoe we nog beter de vader kunnen betrekken in ons mooie VoorZorg programma en dit artikel is al inspirerend” (een VoorZorgverpleegkundige).

- *VaderKracht Centraal*, nummer 10, febr. 2023; vindplaats: www.bobderaadt.nl/vaderkrachtcentraal.php
- <https://www.vakbladvroeg.nl/haal-vaders-tijdens-eerste-1000-dagen-van-zijspoor-af/>: interview; n.a.v. de lezing op 24 mei 2023 over dit thema.
- <https://www.youtube.com/channel/UC1XmtqO6KlofGRFNGLqNakQ>:
- promo over vaderschap en de vaderavonden in Halsteren i.s.m. Hartelijk Verbonden:
https://www.youtube.com/watch?v=2xT_Nf6WtuU
 - [Bob en Corrie over vaderschap - YouTube](#)
 - [Vaderschap gesprek met vader - deel 1 - YouTube](#)
 - [Vaderschap gesprek met vader - deel 2 - YouTube](#)
- *Nieuwsbrief Vakblad Vroeg, 21-03-2023 – Nieuwsbrief Kennisplatform Jonge Kind: Haal vaders tijdens eerste 1000 dagen van zijspoor af!*
In de geboortezorg krijgt de rol van vaders in de eerste 1000 dagen veelal slechts mondjesmaat aandacht. Bob de Raadt is al jarenlang pleitbezorger voor meer oog voor vaders in deze cruciale ontwikkelingsperiode. “Het versterken van hun rol in deze cruciale periode is een vorm van vaderemancipatie. Een handicap daarbij kan zijn dat, ondanks goede bedoelingen, de geboortezorg wordt gedomineerd door vrouwen.” Vindplaats: [Haal vaders tijdens eerste 1000 dagen van zijspoor af! - Vakblad Vroeg](#)

Berichten:

- cgmv.activehosted.com@s17.avl3.acemsrvc.com uit: Nieuwsbrief februari 2023.
BLOG | BOB DE RAADT
Pensionado
Voor Bob de Raadt is het leven na zijn pensioen een heel ander leven geworden. Soms komt hij zelfs tijd te kort. Zijn dagen zijn goed gevuld met uiteenlopende activiteiten. Aan de andere kant zijn deze verschillende activiteiten vaak wel gericht op één centraal thema: Vaderschap⁵.
- [Werk brengt kwaliteit ouderschap meer en meer in de knel - Ouders Centraal](#) – bericht op 24 februari 2023
“Ouders besteden meer tijd aan werk en carrière dan in 2015. Hierdoor zien ze hun kinderen minder en hebben ze minder tijd voor zichzelf. Daarom willen ze liever minder uur werken. Dat blijkt uit onderzoek van Ouders van Nu en onderzoeksbureau Choice onder meer dan duizend (aanstaande) ouders.

Werk, tijd doorbrengen met je kinderen en me-time in balans houden: het is en blijft een *struggle* voor veel ouders. Uit onderzoek van Ouders van Nu blijkt dat ouders nu meer tijd aan hun werk en carrière besteden dan in 2015 (52% vs 39%). Het liefst zouden zij dat minder doen (85% versus 50% in 2015)”. Verder lezen: *Ouders Centraal - 24-02-2023*.

- Fatherhood Research at the Society for Research in Child Development (SRCD) 2023 Biennial Meeting Salt Lake City, UT, USA | March 23-25 – Vindplaats: file:///C:/Users/Bob%20de%20Raadt/AppData/Local/Packages/microsoft.windowscommunicationsapps_8wekyb3d8bbwe/LocalState/Files/S0/3/Attachments/Fatherhood%20Research%20at%20SRCD%2023/77361.pdf
- <https://www.trouw.nl/binnenland/jonge-vaders-krijgen-veel-subtiel-hints-met-dezelfde-boodschap-de-zorg-ligt-bij->

⁵ Verwijst naar <https://www.cgmv.nl/blog/pensionado> - Publicatiedatum: 23 februari 2023.

mama~b4368759/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F
gepubliceerd op 4 maart 2023.

- Baby's houden van boeken! (de bibliotheek); www.boekstart.nl Voorlezen leuk, gezellig en leerzaam. App: BoekStartapp; e-magazine: BoekStart voor jou.
- <https://www.vakbladvroeg.nl/haal-vaders-tijdens-eerste-1000-dagen-van-zijspoor-af/>
- [Home - Sidelines \(sidelinesmusic.nl\)](http://Home-Sidelines(sidelinesmusic.nl)): Sidelines is een project waarbij muzikale **zijlijnvaders** een nummer maken over wat **verstoten vaderschap** met hen doet. Op deze website zie je tien portretten gemaakt door fotograaf Juan Carlos Villarroel. Bij de foto's is een nummer te horen die de muzikale vaders hebben gemaakt rondom het thema verstoten vaderschap waar deze mannen allemaal te maken mee hebben (gehad). Zie verder op genoemde website.
- **Een pleister tegen tranen**: Een ernstige ziekte bij een ouder heeft impact op het hele gezin: op de zieke ouder, de eventuele partner én de kinderen. De eerste vragen die ouders bezighouden zijn: hoe vertel ik dit aan mijn kinderen? Hoe betrek ik ze bij het ziekteproces? Op intuïtie komen ouders vaak een heel eind en toch blijft vaak de twijfel: doe ik wel het goede? Dit boek is een handreiking voor ouders en voor professionals in de zorg, de hulpverlening en in het onderwijs. Het geeft inzicht in de beleving en reacties van kinderen en in de dynamiek in het gezin tijdens verschillende fasen van het ziekteproces. Daarnaast biedt het een concreet houvast bij allerlei vragen, zorgen en twijfels. Specifieke aandacht is er voor thema's die centraal staan als een ouder ongeneeslijk ziek is: hoe betrek je kinderen bij de laatste levensfase (inclusief palliatieve sedatie en euthanasie), hoe vul je samen de laatste tijd in en hoe neem je goed afscheid van elkaar? Tanja van Roosmalen en Machteld Lavell zijn rouw- en verliestherapeuten, gespecialiseerd in het begeleiden van gezinnen waar een ouder of kind ernstig ziek is. Riet Fiddelaers-Jaspers is rouw- en traumadeskundige met jarenlange expertise op

dit gebied.

- [Liefs, papa Piet op Apple Podcasts](#) Papa Piet overleed op 5 januari 2003 aan de gevolgen van leukemie. Joost Swinkels was 5 toen hij zijn vader verloor, dus heeft hem ook nauwelijks

Hoeveel kinderen heb je en hoe oud zijn zij?

Wij hebben twee kinderen gekregen, twee dochters, een tweeling. Nu zijn zij 32 jaar. En wij hebben 2x een miskraam meegemaakt; dat waren best heftige, emotionele ervaringen. Wij hebben 1 kleinzoon.

Zijn jij en de moeder van je kind(eren) samen of niet?

Ja, dat klopt: wij zijn samen.

Heb je stief- of pleegkinderen? *Nee.*

1. Waar haal jij het meeste plezier uit in je vaderschap?

Mijn kinderen zijn al jaren het ouderlijk huis uit. In hun studiejaren zaten zij op kamers en kwamen zij in het weekend thuis. Doordeweeks hadden we contact als daar aanleiding voor was. Dan was er intensief contact en overleg. Nu wonen zij al jaren zelfstandig, zijn zij allebei getrouwd en hebben zij een eigen woonplek. We zien en spreken elkaar met enige regelmaat. *De ontmoeting met elkaar geeft mij het meeste plezier, het samen optrekken tijdens een familieweekend, bij het helpen van elkaar, met klussen doen, met pc-vraagstukken. Ik denk aan de gezins- en familieband, die we samen beleven. De zorgzaamheid voor elkaar, het plezier met elkaar, de gezelligheid. Serieuze gesprekken en een geintje. Genieten van onze kleinzoon, een nieuwe dimensie in ons leven; vernoemd zijn. Ik geniet ook van hun maatschappelijke betrokkenheid.*

En ik bewaar mooie herinneringen aan activiteiten die ik met een ieder apart ondernomen heb. Dan heb je tijd voor elkaar en dan heb je mooie gesprekken tijdens een leuke treinreis of (stads- of bos)wandeling. Tijd voor persoonlijke aandacht; een verdiepend contact. Dan praat je bij over belangrijke dingen en dat geeft verbondenheid met elkaar.

We werken allemaal in de zorg en dat verbindt ook. We zijn blij dat we heelhuids door de coronacrisis zijn gekomen, want dat gaf toch wel specifieke hobbels en beperkingen, zowel m.b.t. het verpleeghuis (veel patiënten met corona en veel overlijdens, vanwege corona) en m.b.t. het Erasmus MC Sophia (Covid-regels).

Ook vond ik het leuk om met één van m'n dochters een tweetal boeken over verloskundige thema's te recenseren.

Met mijn schoonzoons heb ik een eigen, persoonlijke band. Zeker ook, omdat zij technische beroepen hebben, dat vult ons op een prettige manier aan.

We zijn allemaal actief bezig met het christelijk geloof en we zijn betrokken bij onze kerkelijke gemeentes. Samen praten we veel over ons geloof en wat wij praktisch doen vanuit ons geloof. Christen-zijn is een belangrijke onderlinge connectie als gezin en daar heb ik ook veel plezier in. Het is onze inspiratiebron voor nu en in de toekomst. En ik ben blij dat mijn kinderen en schoonzoons dat ook essentieel vinden.

Kortom: Plezier beleef ik dus aan het samen-zijn, het meeleven met elkaar en het betekenis hebben voor elkaar. Dat geeft gezelligheid, zorgzaamheid en liefde voor elkaar.

2. Wat is jouw grootste uitdaging als vader?

Als ik de afgelopen periode van 32 jaar van hun leven overzie, dan zie ik een aantal uitdagingen. Ik heb al verteld, dat onze dochters een tweeling zijn. Ze kwamen twee minuten na elkaar ter wereld. De oudste was gezond en lag bij mijn vrouw op de kamer in een wiegje. De jongste van de twee kwam met ademhalingsproblemen ter wereld en moest direct naar de kinderafdeling, naar de couveuse. Zij had dus een heel andere start dan haar zusje. De een lag vredig te slapen en de andere dochter moest vechten voor haar leven. Dat verschil ben ik nooit meer vergeten. Over de oudste was ik niet bezorgd; over de jongste had ik grote zorgen. Ik voelde me machteloos, enorm bezorgd, onzeker, onrustig, zo kwetsbaar. De hele lange gang naar de couveuseafdeling heb ik huilend/jankend afgelegd; niet wetend wat ik te horen zou krijgen ten aanzien van haar toestand en hoe ik haar daar aan zou treffen. Gelukkig werd ik al snel bij binnenkomst op de afdeling door een verpleegkundige bijgepraat. Zij vertelde mij dat haar toestand nu gestabiliseerd was. Wat een opluchting. Deze emotionele rollercoaster als 'net vader geworden' -papa ben ik nooit vergeten en

het is altijd een belangrijke ervaring geweest om vanuit te werken op de afdeling Neonatologie (als medisch maatschappelijk werker). Mede ook om die reden ben ik mij meer gaan specialiseren in de 'vader-vader'-gesprekken, om vaders te begeleiden en te steunen tijdens zo'n hectische opnameperiode. Eigen ervaring gaf een belangrijke connectie met en bood toegang tot andere vaders; eigenlijk een soort lotgenotencontact > 'vaders-voor-vaders'! Een soort lotsverbondenheid. Mooi vind ik dat!

Andere uitdagingen: direct bij hun leven en hun levensfase betrokken zijn, door de jaren heen. Toen zij jong waren: meehelpen bij hun verzorging. Later: helpen met huiswerk, meegaan naar sportwedstrijden en scouting. Chauffeur zijn, spelletjes doen, voorlezen. Meeleven tijdens hun studie(s), toen zij op kamers woonden etc. Stilstaan bij hun geloofsvragen en hun geloofsontwikkeling. Helpen in hun sociaal-maatschappelijke ontwikkeling.

3. Waar heb jij als vader de meeste behoefte aan?

Nog steeds het betrokken-zijn op elkaar; er voor elkaar zijn! Over en weer elkaar helpen. Ook vind ik het waardevol om van hen terug te horen wat zij in onze opvoeding geleerd en ontvangen hebben. Die waardering voelt goed.

Ik vind het ook belangrijk, zeker nu ik met pensioen ben, om actief te blijven: oppassen op onze kleinzoon, ontmoetingen met gezins- en familieleden en vrienden, gesprekken met andere vaders, met boeken lezen en met schrijfwerk, met kerk en geloof, met jeugdwerk, lesgeven en sporten. Tijd te nemen voor rust en ontspanning en om maatschappelijk betrokken te blijven.

4. Waarin herken jij jezelf als vader in je eigen vader?

Wat ik van mijzelf in mijn vader herken, zijn verschillende aspecten: zijn aandacht en zorg voor andere mensen, zijn nauwkeurigheid (als boekhouder) en zijn rechtvaardigheidsgevoel, zijn geloof en zijn geloofsvertrouwen naast alle moeiten die hij gekend heeft. Hij leefde mee en was er op momenten dat ik hem nodig had. Hij gaf mij vertrouwen, doordat ik – als het nodig was – de auto kon gebruiken. Hij was praktisch bezig en hielp waar nodig. Vroeger speelde hij banjo in een bandje, maar ik heb hem weinig banjo zien spelen. Op zijn sterfbed heb ik op een bijzondere en persoonlijke manier afscheid van hem kunnen nemen. Het moment van overlijden was dichtbij en ik kon nog even met hem praten, zijn hand vasthouden en hem bedanken voor zijn vader-zijn voor mij. Dat deed hem goed en mij ook. Dat laatste half uur in elkaars nabijheid is voor mij nog altijd een dierbare herinnering.

5. Welk advies zou je jezelf nu geven voordat je vader werd?

Zorg voor een goede voorbereiding, individueel en samen: ervaringen, praktische kennis en goede voorbeelden verzamelen; maak connectie met andere vaders (hulptroepen, steun en advies vragen), oefenen. Maak samen een bevallingsplan, dan weet je – ongeveer - waar je aan toe bent, planmatig. Denk na over het manier waarop je vader wilt zijn. Probeer oud-zeer op te ruimen en wees creatief om jouw eigen vaderschap invulling te geven. Inventariseer jouw eigen vaderbeeld en hoe jij daaraan gekomen bent. Maak ook goede afspraken met je werkgever.

Boven alles: geniet van dit nieuwe leven; wees een liefdevolle, betrokken, toegewijde en actieve vader. Geef affectie, aandacht en waardering. Laat je hart spreken! Wees open over hetgeen jij moeilijk vindt. Dat geeft erkenning en herkenning.

Bob de Raadt

www.bobderaadt.nl/vaderschap.php

(2) Interview t.b.v. Congres 'Goed contact met prille ouders', op 24 mei 2023, te Eindhoven. Lezing: *Bob de Raadt - Vaders doen ertoe tijdens de eerste 1000 dagen*

1. Wat gaat er t.a.v. de vaderrol nu vaak mis tijdens de eerste 1000 dagen?

Veel vaders zijn niet of weinig voorbereid op de zwangerschap van hun vrouw/vriendin. Dat begint al in de **préconceptionele fase**. Zeker als aanstaande vaders doorgaan met roken, met drugsgebruik, het nuttigen van een vet eetpatroon, als zij weinig lichaamsbeweging hebben e.d. Ook de zaadkwaliteit kan een punt van zorg zijn. Er is natuurlijk ook het **relationele aspect**: hoe sterk is de relatie en hoe welkom is de baby? Hoe adequaat is de onderlinge communicatie tussen de partners? Wat zijn hun sterke kanten? Hebben zij ervaring opgedaan met lastige situaties en zijn zij daar goed doorheen gekomen? Hoe is hun onderlinge zorgzaamheid? Kennen zij balans en veerkracht in hun samen-zijn? Specifiek voor de (aanstaande, biologische) vader geldt de vraag: wat betekent de zwangerschap voor hem? Gaat hij het kind **erkennen** en gaat hij meehelpen in de opvoeding? Is hij op de hoogte van verlofregelingen en andere **praktische zaken**? Hoe bereidt hij zich voor op allerlei zwangerschaps- en bevallingsaspecten (**psycho-educatie**: Aanpakken voor aanstaande vaders, Welcome to Mankind). Van belang is ook welk beeld hij van het vaderschap heeft. Dit eigen **vaderbeeld** is vaak mede bepalend t.a.v. zijn betrokkenheid en toewijding. Welke verwachtingen heeft van zichzelf als vader en wat verwacht hij van zijn partner? Wat ook mee kan spelen waarom het misgaat, is de aanwezigheid van **risicofactoren**, m.b.t. huisvesting, werk & inkomen, gebrek aan sociale steun, gedragsproblemen, huiselijk geweld, verstandelijke beperking, fysieke beperkingen/ziekte e.d. Hopelijk lukt het in de psychosociale begeleiding om geschikte **beschermfactoren** aan te boren, als hulp- en steunmiddel voor de betreffende vader.

2. Hoe kan het zorgveld deze rol versterken?

Het zorgveld kan de rol van de vader versterken door heel gericht de focus te leggen op zijn liefde voor en betrokkenheid op partner en kind. Aansluiten bij zijn verlangen om vader te zijn en om voor dit kind te zorgen en van belang te zijn (zijn hartsgesteldheid en aanhaken bij de zwangerschap; bij het komende kind). Betrek de vader bij echo's en andere onderzoeks- en begeleidingsmomenten. Maak hem bewust van eigen reacties (emoties, positieve houding en meeleven). Laat je verrassen door zijn innerlijke betrokkenheid en zijn participatie in het zwangerschapsproces. Vraag naar zijn beleving, dat hij daar woorden aan kan geven (zijn verwondering); ook belangrijk voor zijn partner om dat te horen. Focus op de driepunt van vader-moeder-kind (relatiegericht, empowerment, kindbelang). Ik noem deze focus op vaderschap en het versterken van diens vader-zijn een vorm van '*vaderemancipatie*'. Van belang is het aanreiken van vaderschapsinformatie (psycho-educatie) en het sparren met andere vaders (vader-vader-gesprekken). Dat geeft erkenning, herkenning, nieuwe ideeën en groei in zelfvertrouwen. Kijk niet alleen door een vrouwenbril, maar kijk ook met een mannenbril c.q. vaderbril. Dat is een eigen kijkwijze. De geboortezorg wordt veelal uitgevoerd door vrouwen, op enkelingen in de gezondheids- en gynaecologische zorg na. Dat kan een scheve ogen en verkeerde interpretaties geven, in het nadeel van vaders. Soms worden vaders in consultgesprekken niet eens aangekeken. Soms wordt er negatief over hun betrokkenheid gesproken, zonder te weten en te beseffen welke taken een vader aan het uitvoeren is. M.a.w.: ga meer in de schoenen van vaders staan!

3. Hoe ziet je ideaalbeeld eruit?

Betrokken vaders: zichtbaar, actief, liefdevol, zorgzaam, nieuwsgierig en benieuwd naar goede informatie over de zwangerschap, de bevalling en postpartum aspecten, met inzet en capaciteiten, leerbaar, stressreducerend, gericht op balans en veerkracht, reflectief en preventief (m.b.t. voorkoming postpartum depressieve klachten), gezondheid bevorderend, sensitief ouderschap stimulerend, participierend in de dagelijkse zorg, buidelen(d) en affectief present zijn, met een realistisch communicatief vermogen (naar de

medische wereld en naar het eigen sociale netwerk toe), als een goede poortwachter (een beschermjas voor partner en kinderen) voor partner en kind.

4. Wat zijn de mogelijkheden om dit voor elkaar te krijgen?

Partnerrelatie-gerichte verloskundige zorg (o.a. bij Centuring Pregnancy). Psychoeducatie voor aanstaande vaders (training, cursussen, zoals *Aanpakken voor aanstaande vaders*, *Welcome to Mankind*, folders met vader-informatie). Visie op eigen vaderschap (hartsgesteldheid, wat voor een vader wil je zijn voor jouw kind, vaderbewustzijn, vadervisie ontwikkelen). Vaders-voor-vaders (onderling gesprek tussen vaders bevorderen/faciliteren). **Vaderemancipatie** (bewustwording van betrokken vaderschap). Focus op herstel van verstoorde vaderbanden (gesprek met eigen vader, reconciliation). Daddycation (levensbeschouwelijke Vader-factor, de relatie God de Vader en Jezus de Zoon als inspiratie, Pasen/The Passion). Vader-inclusief werken. Uitbreiding verlofregelingen.

5. Kun je enkele do's & dont's noemen?

Do's: aansluiten bij de betrokkenheid van de vader bij de zwangerschap (zijn inzet, zijn liefde, zijn zorg, zijn hart voor het kind, zijn passie). Doorvragen naar de betekenis van zwangerschap voor hem. Welke rol wil hij spelen in het leven van het komende kind? Waardering uitspreken, dat hij meegekomen is naar het echo-onderzoek. Wijs op positieve vader-ervaringen.

Dont's: betuttelen, negeren, marginaliseren, stokpaardjes en vooroordelen.

6. Wat is de rode draad van je lezing?

Vaders willen zelf meer betekenis hebben voor hun kind. Geef hen daartoe adequate aandacht voor, tijdens en na de zwangerschap. Help hen om bij hun innerlijk vaderverlangen te komen en dat zij voorbij alle onzekerheid en onbekendheid komen.

7. Wat wil je de deelnemers als 'take home message' meegeven?

- a. Wat versta jij onder 'vaderemancipatie'?
- b. Geef goede argumenten als pleidooi voor vaderbetrokkenheid.
- c. Beschrijf een casus waarin het belang van vaderparticipatie blijkt (noodzakelijk is/wenselijk is).
- d. Stuur jouw 'take home message' door naar bobderaadt@live.nl Ik ben benieuwd naar jouw antwoorden (mede i.v.m. mijn onderzoek naar VaderFactoren en VaderPresentie).

* <https://www.congresburo.com/aanbod/434/goed-contact-met-prille-ouders.html>

Congres 'Goed contact met prille ouders'

Door [pepijndg](#) - 30 juni 2022

Niet iedere ouder is – om welke reden dan ook – in staat om op een adequate manier te communiceren met professionals. Tijdens het congres 'Goed contact met prille ouders' op 24 mei 2023 in Eindhoven, passeren diverse groepen ouders van jonge kinderen de revue. De deskundige sprekers belichten vanuit verschillende invalshoeken hoe je het contact met ouders op een goede manier aanpakt zodat er een adequate behandelrelatie ontstaat.

Als je met jonge kinderen werkt, heb je altijd te maken met ouders. Of je nu in het onderwijs, de kinderopvang, een eigen praktijk of op een consultatiebureau werkzaam bent. Ouders die heel verschillend zijn. Zijn er zorgen over de ontwikkeling van een kind, dan is goed contact met hen van groot belang. *Jij als professional* moet weten waar je rekening mee moet houden en wat hierbij de valkuilen kunnen zijn. Zo leer je over de do's & dont's om goed met hen samen te werken.

Programma:

- Katie Lee Weille: Goede intenties zijn niet altijd zichtbaar: theorie en praktijk van werken met ouders als professional
- [Bob de Raadt: Vaders doen ertoe tijdens eerste 1000 dagen](#)
[Bijdrage: Vaders doen ertoe tijdens de eerste 1000 dagen](#)

Bob de Raadt werkte tot voor kort als medisch maatschappelijk werker, contextueel hulpverlener en methodisch ouderbegeleider in het Erasmus MC Sophia. Hij is auteur/boekenrecensent en assistent onderzoek bij de afdeling Gynaecologie-Verloskunde Erasmus MC Sophia – Rotterdam. Daarnaast is hij gastdocent bij de Erasmus MC Academie en lid van Connect2Grow >

Connect2Fathers. (<https://www.congresburo.com/aanbod/434/goed-contact-met-prille-ouders.html>)

Meer en meer wordt de meerwaarde duidelijk van het betrekken van vaders bij de zorg aan het ongeboren en jonge kind. Helaas is hier in de praktijk nog slechts mondjesmaat aandacht voor. Bob de Raadt is al jarenlang pleitbezorger voor meer oog voor vaders in het zorglandschap. In zijn presentatie vertelt hij over het belang hiervan en de mogelijkheden hiertoe.

- Nicky van Havere: Childproof ouderschap bestaat niet
- Lies Wenselaar: Kwetsbaar ouderschap door psychiatrie en/of verslaving en jonge kinderen: Wat hebben ouders en kinderen van ons nodig
- Marja Hodes: Wat werkt voor ouders met een lvb
- Lisa Snip: Contact maken en behouden met ouders met autisme
- José Koster: Ouder en kind stevig op de plek met behulp van een individuele opvoedopstelling

* <https://www.vakbladvroeg.nl/haal-vaders-tijdens-eerste-1000-dagen-van-zijspoor-af/> interview

Haal vaders tijdens eerste 1000 dagen van zijspoor af!

Door **Redactie** 16 maart 2023

In de geboortezorg krijgt de rol van vaders in de eerste 1000 dagen veelal slechts mondjesmaat aandacht. Bob de Raadt is al jarenlang pleitbezorger voor meer oog voor vaders in deze cruciale ontwikkelingsperiode. "Het versterken van hun rol in deze cruciale periode is een vorm van vaderemancipatie. Een handicap daarbij kan zijn dat, ondanks goede bedoelingen, de geboortezorg wordt gedomineerd door vrouwen."

Meer en meer wordt duidelijk hoe cruciaal de eerste 1000 dagen voor de ontwikkeling zijn. "Juist daarom dient er meer aandacht te komen voor de vaderrol in deze periode", benadrukt Bob. "Veel vaders zijn niet of weinig voorbereid op de zwangerschap van hun partner. Dat begint al in de pré-

conceptiefase. Zeker als aanstaande vaders doorgaan met roken, drinken of drugsgebruik. Ook een vet eetpatroon of weinig lichaamsbeweging hebben invloed. op de zaadkwaliteit. Het relationele aspect verdient eveneens aandacht.”

Vaderemancipatie

Hoe kan het zorgveld de rol van vaders in de eerste 1000 dagen versterken? “In de eerste plaats door heel gericht aan te sluiten bij zijn verlangen om vader te zijn en om voor dit kind te zorgen. Betrek de vader bij echo’s en andere onderzoeks- en begeleidingsmomenten. Maak hem bewust van eigen reacties. Laat je verrassen door zijn innerlijke betrokkenheid en zijn participatie in het zwangerschapsproces. Vraag naar zijn beleving zodat hij daar woorden aan kan geven, iets wat ook voor zijn partner belangrijk is om dat te horen. Ik noem het versterken van het vader-zijn een vorm van vaderemancipatie.”

Van belang is ook het aanreiken van vaderschapsinformatie (psycho-educatie) en het sparren met andere vaders (vader-vader-gesprekken). “Dat geeft erkenning, herkenning, nieuwe ideeën en groei in zelfvertrouwen.”

Bob de Raadt: “Zet in op vaders die zichtbaar zijn en actief, liefdevol, zorgzaam, nieuwsgierig, leerbaar, stressreducerend, reflectief, preventief, sensitief, stimulerend, participierend, verzorgend, buidelend en affectief”

Vrouwenbolwerk

In dit verband wijst Bob erop dat de geboortezorg veelal wordt uitgevoerd door vrouwen. “Dat kan, in het nadeel van vaders, scheve ogen en verkeerde interpretaties geven. Soms worden vaders in consultgesprekken niet eens

aangekeken of vooral negatief over hun betrokkenheid gesproken. Vaak gebeurt dit onbewust, maar toch. Je kunt dit voorkomen door eens wat meer in de schoenen van vaders te gaan staan. Kijk dus niet alleen door een vrouwenbril. Het betrekken van de vader vereist een eigen kijkwijze. Wat je beslist niet moet doen is betuttelen, negeren, marginaliseren of stokpaardjes berijden.”

Op en top betrokken vaders

Het ideaalbeeld van Bob maakt goed duidelijk wat de aandachtspunten zijn voor professionals in de geboortezorg. “Op en top betrokken vaders gericht op balans en veerkracht tijdens de zwangerschap, de bevalling en in de drukke baby- en peuterperiode: kortom de eerste 1000 dagen. Zichtbaar, actief, liefdevol, zorgzaam, nieuwsgierig, leerbaar, stressreducerend, reflectief, preventief, sensitief, stimulerend, participierend, verzorgend, buidelend en affectief. Wat verder meetelt is een realistisch communicatief vermogen naar zowel de medische wereld als het eigen sociale netwerk toe. En, last but not least, een goede poortwachter voor partner en kind.”

Wat zijn de mogelijkheden om dit voor elkaar te krijgen? “Beginpunt is partnergerichte verloskundige zorg, bijvoorbeeld via Centuring Pregnancy. Aanvullend is psycho-educatie voor aanstaande vaders in de vorm van training en cursussen een optie. Denk daarbij aan onderwerpen als ‘Visie op eigen vaderschap’, de ‘Hartsgesteldheid’ en ‘Vaderbewustzijn’. Faciliteer ook vaders-voor-vaders om onderlinge gesprekken te bevorderen. Sleutelwoord is vaderemancipatie, het zich bewust worden van betrokken vaderschap.”

Actie betrekken kan!

Tijdens het congres ‘Goed contact met ouders’ neemt Bob je mee in zijn visie op de mogelijkheden om de vader actief te betrekken tijdens de eerste 1000 dagen. Wat is de rode draad van je lezing? “Vaders willen zelf meer betekenis hebben voor hun kind. Geef hen daartoe adequate aandacht voor, tijdens en na de zwangerschap. Help hen om voorbij alle onzekerheid en onbekendheid komen door hun innerlijk vaderverlangen te komen.”

hem!! De ander is de oorzaak van zijn arbeidsconflicten. Die zien zijn kwaliteiten onvoldoende en de leidinggevendenden zijn ongeschikt voor hun functie. De sfeer thuis wordt

onhoudbaar.

Parallel aan de ontredde in het gezin vindt de verloedering van de Bijlmer plaats. Van de ideale, getekende leefomgeving blijft langzamerhand niet veel over: junkies, vervuiling, de toenemende criminaliteit en onveiligheid, de gekraakte woningen en de groter wordende leegstand en vooral ook de enorme impact van de Bijlmerramp: het neerstorten van een vrachtvliegtuig van El-Al op 4 oktober 1992. In zijn klas zijn de emoties en gevolgen voelbaar, met alle escalaties vandien. Metin ziet vrienden en klasgenoten afglijden in een poel van drugs en geweld. Pas als een Turkse jongen, uit zijn geboorteplaats Izmir in zijn klas komt, wordt de leefwereld voor Metin beter. De vriendschap met Kaya doet hem goed en ook zijn vader en zijn moeder mogen zij Kaya graag. Een welkome vriend. Samen beleven zij avonturen en kunnen op elkaars bescherming rekenen. Metin wordt innerlijk sterker. Hij voelt zich niet meer 'een ongewenst aanhangsel', het gevoel van afwijzing wordt minder en soms zijn er de zeldzame en aangename momenten met zijn vader.

De schrijver, Murat Isik is een rasverteller. Ik werd direct het verhaal ingesleept en het is een echte pageturner. De wereld van Metin is herkenbaar: spelen vrienden in de directe woonomgeving, verhuizingen en afscheid nemen, huiselijk geweld en integratieproblematiek, gepest worden op school, de mislukte integratie van Hatun in de Nederlandse maatschappij en de geslaagde participatie als werkende van zijn moeder, de neergang van de Bijlmer als ideale woonplek, de impact van een grote ramp met veel doden en gewonden, tiener en volwassen worden, vrienden die kapot gaan aan drugs en criminaliteit, de verschillende culturen die zich in de Bijlmer hadden gevestigd en die elkaar daar hebben ontmoet. In met z'n eigen migratie- en integratieverhaal. Soms succesvol, soms met een tragisch verloop. Het doet mij herinneren aan de tijd dat ik in de Bijlmer kwam, met de metro en beducht op onveilige situaties. De Bijlmer had toen al een 'slechte' naam. De ramp met het El-Al-vrachtvliegtuig is voor mij ook een levende herinnering.

Het verhaal raakt me, zeker door wat Metin in zijn verschillende leeftijdsfasen beleeft.

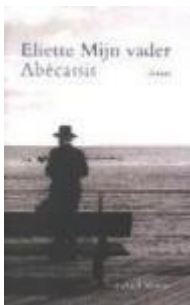
Langzamerhand leert hij om meer zichtbaar te worden. Aan het eind van het verhaal ben je nieuwsgierig hoe het verder zal gaan met de verschillende personen uit de wereld van Metin en met hem zelf. Een heerlijk leesboek en een leeservaring die ik niet had willen missen. Een meeslepend verhaal. Een prachtige roman!

Eliette Abécassis (2002, 2003 Ned. vert.) – *Mijn vader* – Amsterdam: AMBO-Anthos / Manteau – ISBN 978 90 7634 165 6; 110 pp., €7,50

Omschrijving

“Mijn vader is het ontroerende en indringende verhaal van een dochter die gebukt gaat onder de last van een almachtige, geïdealiseerde en alomtegenwoordige vader. Zelfs na zijn dood - voor haar een pijnlijke ervaring - bepalen haar vaders woorden en gewoonten nog altijd haar leven. Pas als Helena het geheim ontdekt dat hij voor haar verborgen hield, slaagt zij erin haar leven in eigen hand te nemen.

Net als in haar roman De verstotene bewijst Eliette Abécassis in Mijn vader een meester te zijn in het oproepen van de complexe emoties die de liefde met zich meebrengt. Haar verhaal over een vader-dochterrelatie laat zien dat geluk en verdriet, liefde en verraad soms onontwarbaar dicht bij elkaar liggen”, aldus de binnenkant van de kalft van dit boek.

Review: Een bijzonder boek: intrigerend, mysterieus en meeslepend. Met een Joodse context en de Tweede Wereldoorlog als historisch gegeven. Een zoektocht en een hervonden relatie met een halfbroer. Hij valt zomaar haar leven binnen. Over deze zoon had haar vader nooit iets verteld. Langzamerhand komt het geheim tot leven; wat een ontdekkingstocht! Over haar vaders schrijft Abécassis: “Wanneer een vader iets doorgeeft, doet hij dit met eeuwige ademtucht”. Deze vader kent het lijden, zoals ook zijn zoon (Paul) door lijden getekend is (pag. 88): aangrijpend, verstild, leeg en toch realiteit. En de schrijfster verlaat op haar beurt haar vader, net zo ingrijpend en aangrijpend (pag. 99-100). En de dood van haar vader brengt stagnatie teweeg.

Het boek kent een gelaagdheid aan relaties, geschiedenissen, geheimen, emoties, verwachtingen en keuzes. Een briljant boek in zo'n kort bestek (110 pagina's)⁶.

Diana Koster - Perfecte moeders bestaan niet. Het boek dat zwangere vrouwen en jonge moeders helpt in balans te komen (en te blijven) (ook belangrijk voor vaders!)

⁶ Éliette Abécassis is een Franse schrijfster van joodse afkomst. Ze is schrijfster en filosofe. Veel van haar romans en verhalen hebben joodse thema's en een aantal ervan zijn thrillers. Haar romans worden regelmatig in het Nederlands vertaald.

Bij 10 tot 20% van de zwangere vrouwen en jonge moeders lijkt de spreekwoordelijke roze wolk in de praktijk af en toe meer op een donkergrijze donderwolk. Zwanger zijn en moeder worden. Dat zorgt voor een grote verandering in je leven. Een mooie verandering. toch kun je het er ook heel moeilijk mee hebben en is de roze wolk soms ver te zoeken. Je kunt je eenzaam voelen als je denkt dat je de enige bent die moeite heeft om een nieuwe balans te vinden. Maar je bent zeker de enige niet! In *Perfekte moeders bestaan niet* combineert Diana Koster, vrouwencoach en verloskundige, haar kennis met ontroerende praktijkverhalen, humor, positiviteit en praktische oefeningen. Dit boek geeft je daardoor een steuntje in je rug tijdens deze prachtige, intensieve en soms ook heel moeilijke nieuwe levensfase.

Diana Koster (2016) *Perfekte bevallingen bestaan niet*. De impact van een ingrijpende bevalling op je leven en wat je eraan kun doen; Tielt: Lannoo – ISBN 978-94-014-3323-5

Dit boek is een leidraad voor vrouwen die niet goed terugkijken op hun, volgens het boekje 'perfecte', bevalling maar dit zelf niet zo ervaren hebben. De praktische aanpak en herkenning van andere vrouwen geven je steun in het verwerkingsproces. Na het lezen van het eerste hoofdstuk voel je je niet meer 'de enige' (ook belangrijk voor vaders om dit boek te lezen).

Verlangen naar samen-zijn

Door Bob de Raadt, freelance contextueel maatschappelijk werker, gastdocent bij Erasmus MC Academie, blogger, vadercoach.

huishoudelijke en kindverzorgende taken. Mannen c.q. vaders zien zichzelf vaak als de kostwinners, vanuit beeldvorming 'onbetaald werk wordt ondergewaardeerd' en leven in het stramien van 'gezag, macht, fysieke kracht en een zekere onkwetsbaarheid'. Daarentegen refereert Gouw aan zijn eigen vader, hoe hij actief in zijn gezin was en veel betrokkenheid naar zijn kinderen toonde.

De schrijver geeft een kijkje in zijn dagelijks leven als thuisblijfvader, door de jaren heen en hoe dat thuisblijfvaderschap ontstaan is. Twijfels, onzekerheid en angst voor reacties van andere mensen (zoals familie, vrienden, burens) omgeven zijn besluit om thuisblijfvader te worden. Hij schrijft over gewone dagelijkse besomeringen als huisvader: bij slaapproblemen van de kinderen, eten geven, leefstijlaspecten, grenzen stellen en bij commentaar van zijn partner inzake lastige opvoedkwesties. Gouw heeft een grappige schrijfstijl. Hij schrijft op een persoonlijke manier, inzichtgevend, motiverend en ook taboedoorbrekend. En dat laatste is zijn bedoeling. Hij haalt internationale onderzoek aan en geeft ervaringen van vaders door uit bij voorbeeld de Verenigde Staten (het National At-Home Dad Network) en Noorwegen (een ruime ouderschapsverlofregeling voor vaders en moeders, samen). Boeiend om daar kennis van te nemen.

Hij sluit zijn betoog af met een tiental redenen om vaker als vader thuis te blijven en om voor de kinderen te zorgen. Om er een paar te noemen: een betere intieme relatie als partners, thuis als een plek van liefde, geluk leren en aanmoediging, de visie: onbetaald werk is ook werk, het 'thuis-zijn'-vaderschap is goed voor de ontwikkeling van je kinderen (sociaal-emotioneel, cognitief en qua taalontwikkeling), preventie van een burn-out, en Gouw vindt dit soort vaderschap gewoon 'cool'. Thuisblijfvader-zijn heeft een positief effect op de gezondheid, zelfstandigheid, zelfverzekerdheid, nieuwsgierigheid, vriendschappen, het leervermogen en het zelfvertrouwen van kinderen. Een boeiende conclusie. De vraag blijft hoe realistisch de oproep van Gouw is om de thuisblijfvader te promoten. De praktijk is weerbarstig, doch meer vaderparticipatie is zeker gewenst! Fulltime vaderschap is inclusief actief, toegewijd en zorgzaam vader-zijn, 7x24, levenslang, mede in het belang van het kind.

Het boek van Tim Gouw is prettig leesbaar, informatief en uitnodigend om een eigen vaderschapsplan te maken. En te kijken welke mogelijkheden jij als vader hebt om meer betrokkenheid bij je kinderen te hebben en om je vaderrol invulling te geven.

Tim Gouw (1988) is zelf thuisblijfvader van een dochter (5) en van een zoon (3). Hij is getrouwd en woont met zijn fulltime werkende vrouw in een dorp vlakbij Barcelona. Hij publiceerde in de Volkskrant en het Erasmus Magazine. Daarnaast is hij bedenker en host van de podcast *Papa Moet Het Doen*.

Recensie door Bob de Raadt

Freelance contextueel maatschappelijk werker, assistent onderzoek Erasmus MC, gastdocent Erasmus MC Academie, boekenrecensent/schrijver, vader & vadercoach, pastorale counseling, lid

Connect2Grow/Connect2Fathers, blogger bij vakbond CGMV. YouTube-kanaal:
<https://www.youtube.com/channel/UC1XmtqO6KlofGRFNGlqNakQ>

.....

The March 2023 edition of the SIRG-FCAR⁷ newsletter: Publications:

NEW PUBLICATIONS

Armah, A. E., Lavner, J. A., Varner, F. A., & Beach, S. R. (2023). Racial discrimination, depressive symptoms, and parenting in African American families. *Family Relations*.
<https://doi.org/10.1111/fare.12846>

Ashraf, S., Shah, K., Vadukapuram, R., Shah, B., Jaiswal, S., Mansuri, Z., & Jain, S. (2023). Impact of Paternal Depression on Child Neurodevelopmental Outcomes and Disorders. *The Primary Care Companion for CNS Disorders*, 25(1), 45432.
<https://doi.org/10.4088/pcc.22r03303>

Astle, S. M., Anders, K. M., Shigeto, A., & Rajesh, P. (2023). “Keep Talking to Me”: College-Attending Women’s Desires for Support from Mothers, Fathers, and Friends/Peers in Healthy Sexual Decision-Making. *Archives of Sexual Behavior*, 1-14.
<https://doi.org/10.1007/s10508-023-02538-1>

Atkin, A. L., Christophe, N. K., Williams, C. D., & LOVING Study Collaborative. (2023). Investigating How Parental Support Varies Across Racially Diverse Mothers and Fathers in Relation to Emerging Adults’ Multiracial Experiences and Psychological Distress. *Race and Social Problems*, 1-13. <https://doi.org/10.1007/s12552-023-09386-7>

Bernabo, L., & Turchi, J. (2023). So You Think You Can Parent: Twitter Users’ Responses to Single Father Tropes in Television’s Single Parents. *Men and Masculinities*, 1097184X231155893. <https://doi.org/10.1177/1097184X231155893>

Camacho-Ávila, M., Hernández-Sánchez, E., Fernández-Férez, A., Fernández-Medina, I. M., Fernández-Sola, C., Conesa-Ferrer, M. B., & Ventura-Miranda, M. I. (2023). Sexuality and affectivity after a grieving process for an antenatal death: a qualitative study of fathers' experiences. *Journal of Men's Health*, 1, 9. <http://doi.org/10.22514/jomh.2023.010>

Carreras, R., Martín, A., Ruiz-Ortiz, R., Pascual-Sagastizábal, E., Azurmendi, A., Braza, P., & Muñoz, J. M. (2023). Fathering and children's relational aggression: Moderating effects of children's temperament and gender. *Aggressive Behavior*. <https://doi.org/10.1002/ab.22078>

Chan, E. W. T., Wong, K. T. C., & Clark, L. H. (2023). Challenging Parenting Behaviour and Anxiety Disorders in Emerging Adulthood. *Journal of Child and Family Studies*, 1-15.
<https://doi.org/10.1007/s10826-022-02434-7>

Diniz, E., Brandão, T., & Veríssimo, M. (2023). Father involvement during early childhood: A systematic review of qualitative studies. *Family Relations*.
<https://doi.org/10.1111/fare.12858>

⁷ [Special Interest Research Group on Father-Child Attachment and Relationships](#) (SIRG-FCAR) of the Society for Emotions and Attachment Studies (SEAS). Correspondentie: audreyann.deneault@ucalgary.ca

- Dufur, M. J., & Woo, H. (2023). Associations between Gendered Family Structures and Adolescent Stress, Loneliness, and Sadness in South Korea. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 20(4), 3656. <https://doi.org/10.3390/ijerph20043656>
- Ece, C., Gürmen, M. S., Acar, İ. H., & Buyukcan-Tetik, A. (2023). Examining the dyadic association between marital satisfaction and coparenting of parents with young children. *Current Psychology*, 1-10. <https://doi.org/10.1007/s12144-023-04363-0>
- Ellingsæter, A. L., & Kitterød, R. H. (2023). Enabling family policies, changing gender norms: increasing childcare and housework among Norwegian fathers from 1980–2010. *Journal of Family Studies*, 1-18. <https://doi.org/10.1080/13229400.2023.2179524>
- Fomby, P., Harvey, H., & Musick, K. (2023). Income Sources Across Childhood in Families With Nonresident Fathers. *Demography*, 10424403. <https://doi.org/10.1215/00703370-10424403>
- George-Levi, S., Laslo-Roth, R., & Ben-Yaakov, L. (2023). Differences in Interpersonal Resources and Risk Factors Among Mothers and Fathers of Children on the Autism Spectrum: A Serial Mediation Model. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 1-13. <https://doi.org/10.1007/s10803-023-05900-3>
- Ghaffari, R., & Ruspini, E. (2023). ‘I am a different father’. An intergenerational analysis of the social transformation of fatherhood in the Islamic Republic of Iran. *Journal of Family Studies*, 1-15. <https://doi.org/10.1080/13229400.2023.2179532>
- Goel, Y., & Mishra, S. (2023). Cultural understandings of fathering and fatherhood in India: An exploration of lived experiences. *Culture & Psychology*, 1354067X231154006. <https://doi.org/10.1177/1354067X231154006>
- Green, M. N., & Bryant, S. (2023). Racially Humble Parenting: Exploring the Link Between Parental Racial Humility and Parent–Child Closeness in Multiracial Black-White Families. *Race and Social Problems*, 1-13. <https://doi.org/10.1007/s12552-023-09388-5>
- He, T., Meza, J., Ding, W., Hinshaw, S. P., Zhou, Q., Akram, U., & Lin, X. (2023). Contributions of Multilevel Family Factors to Emotional and Behavioral Problems among Children with Oppositional Defiant Disorder in China. *Behavioral Sciences*, 13(2), 113. <https://doi.org/10.3390/bs13020113>
- Kelly, H. K., Geller, S., Swami, V., Shenkman, G., Levy, S., & Ridge, D. (2023). A relational investigation of Israeli gay fathers’ experiences of surrogacy, early parenthood, and mental health in the context of the COVID-19 pandemic. *Plos one*, 18(2), e0282330. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0282330>
- Kitlinski, M., Giwercman, A., & Elenkov, A. (2023). Paternity through use of assisted reproduction technology in male adult and childhood cancer survivors: a nationwide register study. *Human Reproduction*, dead026. <https://doi.org/10.1093/humrep/dead026>
- Kochanska, G., & An, D. (2023). The parent’s and the child’s internal working models of each other moderate cascades from child difficulty to socialization outcomes: Preliminary

evidence for dual moderation?. *Development and Psychopathology*, 1-14.
<https://doi.org/10.1017/S0954579422001365>

Köppe, S. (2023). Ireland's paternity leave: sluggish benefit take-up and occupational inequalities. *Journal of Family Studies*. <https://doi.org/10.1080/13229400.2023.2179527>

Kullberg, M. L. J., Buisman, R. S., van Schie, C. C., Pittner, K., Tollenaar, M., van den Berg, L. J., ... & Elzinga, B. M. (2023). Linking internalizing and externalizing problems to warmth and negativity in observed dyadic parent-offspring communication. *Family Relations*.
<https://doi.org/10.1111/fare.12847>

Laslett, A. M., Kuntsche, S., Wilson, I. M., Taft, A., Fulu, E., Jewkes, R., & Graham, K. (2022). The relationship between fathers' heavy episodic drinking and fathering involvement in five Asia - Pacific countries: An individual participant data meta - analysis. *Alcoholism: clinical and experimental research*. <https://doi.org/10.1111/acer.14955>

Latomme, J., Morgan, P. J., Chastin, S., Brondeel, R., & Cardon, G. (2023). Effects of a family-based lifestyle intervention on co-physical activity and other health-related outcomes of fathers and their children: the 'Run Daddy Run' intervention. *BMC Public Health*, 23(1), 1-15. <https://doi.org/10.1186/s12889-023-15191-z>

Lee, Y. (2022). Online media experiences of caregiving fathers: A study of leave - taking fathers in South Korea. *Family Relations*. <https://doi.org/10.1111/fare.12817>

Lobaka, S. T. (2023). Non-Resident, Not Absent: The Caregiving Role Non-Resident Fathers Play in Raising Their Children. *South African Review of Sociology*, 1-21.
<https://doi.org/10.1080/21528586.2023.2166096>

Mancini, V. O. (2023). The role of fathers in supporting the development of their NICU infant. *Journal of Neonatal Nursing*. <https://doi.org/10.1016/j.jnn.2023.02.008>

Mohun Himmelweit, S. (2023). Shifting worlds of father politics? Comparing path-departing change in paternity and parental leave policy in Germany and the UK. *Journal of Family Studies*. <https://doi.org/10.1080/13229400.2023.2179529>

Moreno-Mínguez, A., Martín-Román, A., & Moral, A. (2023). Father's parental leave use in Spain: the effect of education in the household. *Journal of Family Studies*, 1-19.
<https://doi.org/10.1080/13229400.2023.2179534>

Mudrick, H. B., Nelson, J. A., Pylypciw, M., & Holub, S. C. (2023). Conflict and negotiation with preschoolers during family meals. *Journal of Family Psychology*. Advance online publication. <https://doi.org/10.1037/fam0001072>

Nakazato, H. (2023). Has 'Nordic Turn' in Japan crystalized?: politics of promoting parental leave take-up among fathers and the divergence from the Nordic system. *Journal of Family Studies*, 1-16. <https://doi.org/10.1080/13229400.2023.2179533>

Perez-Vaisvidovsky, N., Halpern, A., Mizrahi, R., & Atalla, Z. (2023). "Fathers Are Very Important, but They Aren't Our Contact Persons": The Primary Contact Person Assumption

and the Absence of Fathers in Social Work Interventions. *Families in Society*, 10443894221145751. <https://doi.org/10.1177/10443894221145751>

Perpétuo, C., El-Sheikh, M., Diniz, E., & Veríssimo, M. (2023). Attachment to Mother and Father, Sleep, and Well-Being in Late Middle Childhood. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 20(4), 3399.

<https://doi.org/10.3390/ijerph20043399>

Petts, R. J., André, S., Carlson, D. L., Chung, H., Milkie, M. A., Remery, C., ... & Yerkes, M. A. (2023). Fathers stepping up? A cross-national comparison of fathers' domestic labour and parents' satisfaction with the division of domestic labour during the COVID-19 pandemic. *Journal of Family Studies*, 1-30. <https://doi.org/10.1080/13229400.2023.2181849>

Rhodes, R. E., Hollman, H., & Sui, W. (2023). Family - based physical activity interventions and family functioning: A systematic review. *Family Process*.

<https://doi.org/10.1111/famp.12864>

Roggero, M. P., Bonalume, L., Mazzoleni, A. L., Piroli, V., Negri, A., Cordolcini, L., ... & Montiroso, R. (2023). Mother and father interaction with their 3-month-old infants: Similarities and differences in parenting behaviour in well-resourced parents. *Infant Behavior and Development*, 71, 101822. <https://doi.org/10.1016/j.infbeh.2023.101822>

Saxonberg, S., & Maříková, H. (2023). The central European world of fatherhood policies: how individual attitudes mediate the norm of threeness in the Czech Republic and Slovakia. *Journal of Family Studies*, 1-15. <https://doi.org/10.1080/13229400.2023.2179525>

Scheibling, C., & Milkie, M. A. (2023). Shifting toward intensive parenting culture? A comparative analysis of top mommy blogs and dad blogs. *Family Relations*.

<https://doi.org/10.1111/fare.12824>

Schoppe - Sullivan, S. J., Wang, J., Yang, J., Kim, M., Zhang, Y., & Yoon, S. H. (2023). Patterns of coparenting and young children's social-emotional adjustment in low - income families. *Child Development*. <https://doi.org/10.1111/cdev.13904>

Sharaievskaya, I., Burk, B., & Burk, A. (2023). Role of father's engagement in youth recreation programs. *Journal of Leisure Research*, 1-18.

<https://doi.org/10.1080/00222216.2022.2142871>

Song, S., Ding, W., Wang, L., Tan, D., Wang, D., Li, W., & Xie, R. (2023). The transactional relationship between mother-child attachment, father-child attachment and self-compassion. *Personality and Individual Differences*, 206, 112112.

<https://doi.org/10.1016/j.paid.2023.112112>

Stover, C. S., Farren, A., Campbell, R., Day, M. J., & Sernyak, Z. (2023). Self-reported reflective functioning and father-child interactions in a sample of fathers who have used intimate partner violence. *Infant Mental Health Journal*. <https://doi.org/10.1002/imhj.22044>

Wang, X., Liu, S., Wu, X., Ren, Y., & Zou, S. (2023). Work-family conflict, educational involvement, and adolescent academic engagement during COVID - 19: An investigation of developmental differences. *Family Relations*. <https://doi.org/10.1111/fare.12852>

Williamson, H. C., Chen, P.-H., & Lavner, J. A. (2023). Enhancing fathers' parenting through strengthening couple functioning: A randomized controlled trial of low-income couples. *Journal of Consulting and Clinical Psychology, 91*(1), 43–49. <https://doi.org/10.1037/ccp0000781>

Woźniak - Prus, M., Gambin, M., Sękowski, M., Cudo, A., Pisula, E., Kiepus - Nawrocka, E., ... & Kmita, G. (2023). Positive experiences in the parent–child relationship during the COVID - 19 lockdown in Poland: The role of emotion regulation, empathy, parenting self - efficacy, and social support. *Family Process, e12856*. <https://doi.org/10.1111/famp.12856>

Wright, A. L., VanEvery, R., Johnson, D., Martin, L., McGall, C., Cano, J. K., & Burnside, H. (2022). International Perspectives on the Role of Indigenous Fathers in Caring for Their Infants: A Scoping Study. *The International Indigenous Policy Journal, 13*(3). <https://doi.org/10.18584/iipj.2022.13.3.14491>

Yaffe, Y. (2023). Maternal and Paternal Authoritarian Parenting and Adolescents' Impostor Feelings: The Mediating Role of Parental Psychological Control and the Moderating Role of Child's Gender. *Children, 10*(2), 308. <https://doi.org/10.3390/children10020308>

Yu, J. J. (2023). Relations among parenting, academic performance, and psychopathology: An investigation of developmental cascades and their interplay with maternal and paternal parenting. *Development and Psychopathology, 1-13*. <https://doi.org/10.1017/S0954579422001225>

Berichten (2)

Meegewerkt aan:

Kansrijke Start 2 - vragenlijst zorgverleners

Geachte heer, mevrouw,

U heeft aangegeven mee te willen doen aan het kansrijke start onderzoek. Heel fijn dat u mee wilt doen en ons wilt adviseren over ons onderzoek. In deze Kansrijke Start vragenlijst gaan we u een aantal vragen stellen. Deze vragen zijn verdeeld in drie onderdelen:

Deel 1: vragen over uzelf, bijvoorbeeld uw beroep en werkgebied (8 vragen)

Deel 2: vragen over dingen die u belangrijk vindt voor de gezonde ontwikkeling van kinderen in de eerste 1000 dagen (19 vragen)

Deel 3: vragen over hoe u denkt dat hulpverleners en ouders het beste ondersteund kunnen worden bij het praten over risicofactoren en beschermende factoren (12 vragen)